

PODNETY K PREMÝŠĽANIU PRI OSOBNOM ČÍTANÍ PAŠÍÍ

Prvá večiereň pôstu 2021

Čoskoro budeme čítať pašie.

Rada by som nás pripravila na ich hlbšie precítanie a osvetlenie – a to práve večernými podnetmi na zamyslenie, ktoré vychádzajú z udalostí, ktoré sú zahrnuté do pašiového čítania.

Čosi na úvod:

Skôr, ako bola kresťanská viera katalóg právd, ktoré treba veriť a príkazov, právd, ktoré treba dodržiavať, je kresťanská viera predovšetkým stretnutím sa s Niekým, koho život presahuje priestor a čas.

Jeho meno je Ježiš Kristus.

Zachraňujúci Ježiš, ktorý smeruje k tomu, aby človeka dvíhal a pozýval kráčať najmä vtedy, keď sa náš život stáva neznesiteľným bremenom.

Najmä pašiové príbehy nám ukazujú, že láska v Ježišovom vydaní kriesi, očisťuje, oživuje život a dáva mu rozmer večnosti.

Práve pašiové príbehy nám ukazujú, že láska v Ježišovom podaní nie je teória.

Ona žiari v konkrétnych gestách, postojoch, činoch.

Žiari práve vtedy – keď jej opak – zlo okolitého sveta – triumfuje.

A preto meditujme fragmenty z pašíí, aby sme s Ježišovou pomocou dali šancu láske, ktorá aj v nás drieme.

Láske, ktorá býva ale najviac ohrozovaná vtedy, keď vstúpi do nášho života zlo a utrpenie.

Vďaka Ježišovi však ani naša láska nemusí v životných skúškach zomierať.

Pašie nám odkazujú, že láska na kríži nezomiera.

Láska sa odovzdáva – a to je rozdiel.

Keď čítame pašie, rodia sa v nás podnety, ktoré vstupujú do nášho srdca a pracujú v ňom.

Deje sa tak cez udalosti a postavy, ktoré tu účinkujú a situácie spoluvytvárajú.

Tak napríklad *Judáš*.

V Ježišovi mal najlepšieho učiteľa a najlepšie predpoklady, aby mohol rásť vo svätosti.

Napriek tomu zlyhal.

Zvolil si radšej život v tme, ako by mal nasledovať Toho, ktorý prináša svetlo.

Aj my sme pozvaní zaradiť sa medzi Ježišových učeníkov, počúvať ho a rásť v kvalite života.

Ak sme sa ale našli v postave Judáša, a cítime, že tápeme v tme, nech je pre nás Kristovo slovo vždy znovu a znovu pozvaním.

On dáva svetlo, silu i nádej aj v pochmúrnych hodinách a situáciách života a nebude nás nikdy moralisticky odsudzovať.

V Getsemanskej záhrade sa Ježiš pýta prítomných: Koho hľadáte?

Za touto otázkou sa ukrýva ešte iná otázka: Čo hľadáte?

Čo my hľadáme v našich životoch?

Na základe toho, čo nám chýba, zistíme aj, kto nám chýba.

Nepriamym spôsobom dostávame v pašiových evanjeliách odpoveď:

Chýba Ti Boh.

Hľadáš toho, ktorý ťa v živote nikdy neopustí.

Tak, ako v spomínanej záhrade, tak aj v mojom živote je On ten, ktorý ma riadi, ochraňuje a má starosť o mňa ako o človeka.

On je pravý a mocný dobrý Pastier.

Utrpenie Krista zo strany Otca nemôžeme chápať ako chcené.

Ved' čo by to bol za Otca, ktorý sa vyžíva v utrpení dieťaťa?

Ani sám Ježiš netúži trpieť.

Prijíma (toleruje) toto utrpenie ako misiu lásky, ktorá zachraňuje svet.

Ak sa i v našom živote utrpenie objavuje, je neprípustné myslieť si, že Boh sa z neho teší, alebo že je voči nemu ľahostajný, indiferentný.

Taktiež by bolo nedobré, keby sme upadli do akejsi apatie, v ktorej budeme hovoriť, že je to Božia vôľa.

Skôr sa situácia akéhokoľvek životného trápenia môže stať pre nás udalosťou dôvery.

Tak ako Ježiš zostal plný dôvery až do konca, tak skúsme dať nášmu trápeniu dôvod lásky – lásky, ktorá vytrvá až do konca.

Veľkňaz Kajfáš, ktorý sa vlastným menom volal Jozef a bol zaťom veľkňaza Ananiáša, povedal o Ježišovi prorocko, že má zomrieť za národ.

Sám ani nevedel, že je to prorocko, on to chápal ako svoju politickú reč.

Tu vidíme, že Boh môže každého, aj nehodného človeka, použiť, aby sa stal v konečnom dôsledku nositeľom niečoho zmysluplného.

Preto sa nemusíme nechať odradiť ani našimi zlyhaniami, neúspechmi.

Ak dôverujem Nebu, Boh môže aj naše nevydarené situácie pretaviť na dosiahnutie dobrých cieľov.

Učeník Peter kdesi na dvore pri ohni, vyhlasuje, že nepozná Ježiša.

Neklame.

On ho naozaj ešte stále nepozná.

Keby vedel, kto je Ježiš a čo všetko pre Petra urobil, robí a ešte aj urobí, nemohol by to povedať.

My túžime byť Kristovými učeníkmi, kresťanmi.

Znamená to, že túžime spoznávať do hĺbky jeho osobu a jeho lásku k nám.

Nechceme zrádzať tento vzťah lásky.

Chceme byť v skupine tých, ktorých Ježiš miluje.

To je krásne vyznačenie človeka.

Nie som jeho otrok ani podriadený, ale sestra a brat a voči Bohu dcéra a syn.

Som dieťa, ku ktorému Boh smeruje všetku svoju lásku.

AMEN.

Druhá večiereň pôstu 2021

Keď prebieha proces a samotný *výsluch*, Ježiš sa nebráni útokom, ale pýta sa na dôvod agresívneho správania sa vojakov.

Má právo sa pýtať.

Ak sa v živote i nám prihodí, že sme nespravodlivo obvinení z niečoho, vláčení pred súdy, opvrhovaní, ohováraní, urážaní, a myslíme si, že sa to deje iba nám, spomeňme si, že to isté zažil pred vyše 2000 rokmi aj niekto iný.

Z nášho ľudského pohľadu, máme často krát chuť zobrať spravodlivosť do vlastných rúk.

No zaujať Kristov postoj je asi najlepším riešením.

On sa opýta.

To prinúti agresorov minimálne sa zamyslieť nad nerozumnosťou a zaslepenosťou, s akou útočia na nevinného.

Keď *Peter zaplakal* nad zapretím Krista, uznal tým svoju chybu.

Aj my našim plačom nad vykonanými chybami, stávame sa Petrovi podobnými.

Nemusíme všetky svoje zlyhania a omyly vymenúvať, spisovať ich katalóg a potom ich deklarovať.

Podstatná je naša reflexia, naša snaha druhýkrát v podobnej situácii reagovať lepšie.

My často náš život stavíme na vlastných schopnostiach, vedomostiach, úspechoch.

A predsa prichádzajú aj pády.

Kiež sú aj tieto pády príležitosťou, že s príchodom nového dňa začneme odznova, s postojom dôvery.

Pilát sa v celom procese s Kristom ukazuje ako slaboch.

Dáva prednosť kariére, aby sa v očiach rímskeho cisára ukázal ako spoľahlivý a silný reprezentant provincie.

A tu sa vynára otázka:

Rozhodnúť sa pre Boha, alebo pre luxusný a pohodlný život.

Mnohí ľudia veria v Boha, ale nechcú sa s Ním zapliesť až natoľko blízko.

Museli by potom možno zmeniť svoje životy.

Museli by sa potom vzdať nejakých výhod, prijať isté povinnosti alebo úlohy.

A tu sa opäť vynára otázka:

Čo je mojou slabosťou, že som pre ňu ochotný, otočiť sa Bohu chrbtom, alebo trochu bokom, pretože sa bojím, že by som v očiach ľudí vyzeral a vyznel ako slabý, alebo neschopný, alebo príliš kresťanský, bigotný?

Pilát v Kristovi stretáva Boha a pýta sa ho: *Kto si?*

Odpovede Ježišove však neprijíma, nepozná ho, nerozumie mu.

A predsa v jeho blízkosti cíti, že Boh do jeho života prehovoril.

Pilát sa podobá človeku, ktorému v živote niečo chýba, neustále sa pýta, a pýta sa aj Boha, na zmysel vecí, udalostí i samotného života.

Kto si?

Čo si urobil v mojom živote?

Môžem ti dôverovať?

Človek dáva otázky, no z nejakého dôvodu nechce počuť odpovede.

V pašiách je scéna, v ktorej si masy ľudu volia *zločince Barabáša*, a Ježiša posielajú na odsúdenie.

Voliť zbojníka znamená priznávať, že aj my sme zbojníci.

Často sa v živote stáva, že ľudia si vyberú radšej hlučného človeka s pokriveným charakterom, ako by mali vsadiť na tichého a v jadre dobrého.

V dejinách sa neraz opakuje scéna, keď sa má vybrať medzi Bohom a niečím/niekým iným/druhým .

Masy si volia podobného sebe ...

V pašiách sa dozvedáme, že *ruky vojakov* ubližovali Kristovi.

Z anatomického hľadiska však mali vojaci také isté ruky, ako mal Ježiš.

Oni však svoje ruky využili na spôsobovanie zla, bolesti, utrpenia.

Ježiš svoje ruky používal na žehnanie, a na konkrétnu pomoc každému, kto ju potreboval.

Človek môže svojimi rukami sprostredkovať dobro i zlo, môže ublížiť, udrieť, ale aj pohľadiť, potešiť.

Ako používame tieto Božie dary my v našom živote?

Ako v ňom používame naše ruky?

Poníženého, zbičovaného a zosmiešneného Ježiša Pilát predstaví mase ľudí so slovami: *Ecce homo / Ajhľa človek!*

Toto predstavenie by bolo potupením aj vtedy, keby bol Ježiš iba človekom.

My však veríme, že On je viac.

Je pravým Bohom a pravým človekom.

Táto scéna z pašii chce v našom živote vzbudiť hlbokú úctu k Ježišovi, ktorý prijíma aj takéto poníženie.

Je dobré si tu uvedomiť, že degradáciou človeka dochádza zároveň aj k ponižovaniu Boha.

Boží Syn sa stal človekom, aby sme my aj v ľudskej tvári bezdomovca, či akéhokoľvek iného nepríjemného človeka, dokázali vidieť obraz Boha.

Pilát deklaruje, že má nad Ježišom *moc*.

Toto vystatovanie sa je krátkozraké.

Ježiš Pilátovi ukazuje, že všetko, čo človek má a čím je, pochádza od Boha.

Niekedy sa aj my priveľmi spoliehame na našu moc, postavenie, plat, spoločenské uznanie, no nemuseli by sme mať vôbec nič z toho.

V podstate nad tým všetkým nemáme moc.

Stačí okamih, nepozornosť, a všetko čo vlastníme, čím sa chválime, na čom si zakladáme, pomíne.

Dôverujme samým sebe, ale nespoliehajte sa iba na seba.

Najbyťostnejšiu dôveru adresujte Bohu.

AMEN.

Tretia večiereň pôstu 2021

SZ ľud očakával *príchod Mesiáša*, ale keď prišiel, v Kristovi ho neprijali.

Aj NZ ľudu, čiže aj nám hrozí, že veľakrát očakávame reálnejší vstup Boha do nášho života, ale keď prichádza, akosi nás nenachádza doma.

On je tu, a my sme inde.

Takto sa nepriamo začleňujeme medzi tie mnohé nešťastné postavy Biblie, ktoré stoja blízko Krista, ale nepoznajú Ho a neprijímajú.

Prítomnosť Jeho lásky sa nás nedotkne.

Ježiš *na kríži* mimoriadne intenzívne, ba až nepredstaviteľne trpí.

S utrpením prichádza aj ťaživá otázka PREČO?

Namiesto teoretickej odpovede prichádza gesto, že v hroznom a nespravodlivom utrpení Kristus miluje a túto lásku obetuje.

Bolesť je súčasťou aj nášho života, súčasťou ľudského života ako takého.

Samozrejme, že bolesť nevyhľadávame, ani sa v nej nevyžívame.

Ale pripúšťame, že môže mať v našom živote aj pozitívne miesto.

Napríklad horúčka nás upozorňuje, že v tele sa niečo deje, že dajaký orgán, alebo telový systém nefunguje ako má, a je potrebné s tým niečo robiť.

Alebo pobyt v nemocnici, ktorý nie je príjemný, môže nás však priviesť k zmene životného postoja, k prehodnoteniu istých názorov, tendencií, zásad, náhľadov.

Otázka však je, aký zmysel má utrpenie, akým je napríklad bolesť ženy, ktorá stráca svoje dieťa?

Takéto situácie zrejme viac od P. Boha vzdávajú, ako k nemu privádzajú.

Tak či onak – utrpenie a otázky okolo neho, zostanú vždy do istej miery tajomstvom.

Zrejme nám nezostáva nič iné, ako prijať Ježišov postoj dôvery a lásky.

Práve lásku ponúkajme ako našu odpoveď na nezmyselnosť utrpenia, bolesti, smrti.

V pašiách sledujeme, ako si *vojaci* rozdelili Ježišove šaty, jeho vonkajší *odev*.

Spodný odev však nezničili.

Evanjelista Ján poznamenáva, že tento odev nebol zošívaný, ale odhora v celku utkaný.

Táto myšlienka nás privádza k veľkej veci:

Uvedomujeme si s vďačnosťou, že Boh na začiatku dejín dáva človeku odev, ktorý zakrýva nahotu človeka.

Robí to preto, lebo mu záleží na našej dôstojnosti.

Keď bol prvý človek v raji nahý a uvedomil si to (bolo to po spáchaní hriechu), Pán Boh dal Adamovi a jeho žene kožený oblek.

Vieme, že predtým mali na intímnych miestach figové listy....

Boh človeka obliekol, aby ho nevystavoval hanbe a potupe.

My ľudia konáme veľakrát inak, veľakrát opačne.

Neustále hľadáme možnosti, ako by sme vyzliekli iných.

Sme dychtiví odkrývať ľudskú nahotu a vynášať na povrch senzácie.

Božie konanie je vlastne podobné hmle alebo oblaku.

Prichádzajú zhora, aby zakryli našu nahotu a biedu, našu zraniteľnosť.

Predpokladali by sme, že *Ježiš sa na kríži* zameria na svoje vnútro, a na seba, na svoju bolesť, ktorá bola nepredstaviteľná.

Ale stretieme sa s pravým opakom.

Ježiš sa počas utrpenia na kríži stáva altruistom.

Myslí na iných a rieši ich situáciu, súčasnú, budúcu a vlastne i minulé.

Rieši matku, učeníka Jána, lotra a rieši aj nás.

Človek sa vo svojom utrpení stáva *egocentrický*.

Myslí na seba.

Vnímame to v nemocniciach, pri posteliach chorých, keď títo ľudia rozprávajú o sebe, o svojich pocitoch, ťažko sa odosobňujú.

Na jednej strane je to prirodzené.

No je to podnet, skúsiť byť dokonca aj vo vlastnom utrpení altruistom.

Práve k tomu nás príklad Kristov pozýva.

Na kríži vo veľmi emotívne vypätej chvíli Ježiš *nakláňa hlavu* tak, že sa pozerá na matku a učeníka.

Nakloniac takto hlavu odovzdal svojho ducha.

Pozerá sa na najbližších a zanecháva im ducha.

Ducha lásky, ktorého im odovzdával počas celého pozemského života.

A čo my?

Sme dostatočne otvorení prijať tohto ducha Jeho lásky?

Sme dostatočne ochotní ho žiť?

A ako konkrétne sa to prejavuje v našom živote?

Svedkami Kristovho križovania boli viacerí ľudia.

Otázka je, či sa ich niečo z toho, čo sa dialo na Golgote, dotklo...

My počas počúvania a čítania paší, v chráme či doma v obývačke, tiež sa seba pýtame a sledujeme v duši, ako sa nás to dotklo, a či vôbec.

Niekedy človek mesiace a roky počúva a číta Božie slovo, no zostáva voči nemu ľahostajný.

Evanjelista Ján na konci paší hovorí, že svedčí o týchto udalostiach, aby sme aj my uverili.

Otázka teda je, či necháme v sebe rezonovať Ježišove slová a postoj v okamihoch, keď kráčame križovou cestou, cestou, ktorá nechýba v živote nikoho z nás

A čo povieme na záver?

Ježiš nebol iba postavička, ktorou si evanjelista Ján poslušil, aby napísal smutný, dramatický či tragický príbeh.

Keď sa ponárame do paší, stále viac sa v nás umocňuje pocit, že Ježiš nemohol byť iba obyčajný človek a ani Jeho láska nebola obyčajná.

Nikto v láske nezašiel tak ďaleko, ako On.

V Ježišovom vydaní láska nezomiera, ani nemôže byť pochovaná.

A v našom vydaní?

Odpoveď na otázku, nech doznieva a rezonuje v našich dušiach. AMEN.